

Reforme se splečajo

Evropska gospodarska rast je nizka, a pozitivna, višjo rast pa beležijo države, ki so v preteklih kriznih letih odločneje izvajale varčevalno-strukturne ter bančno-sanacijske ukrepe. Evropsko-ruske medsebojne gospodarske sankcije škodijo tako Evropi kot Rusiji, kar je na eni strani razvidno iz zastoja nemškega in avstrijskega gospodarstva ter vse globlje padajoče vrednosti ruskega rublja na drugi strani.

v EUR	V zadnjem tednu (7.11.2014-14.11.2014)	Letos (31.12.2013 - 14.11.2014)
Svet - MSCI World*	-0,05%	+13,91%
ZDA - S&P 500*	-0,26%	+21,60%
Evropa - DJ STOXX 600*	+0,11%	+2,25%
Japonska -Topix*	+0,58%	+7,11%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-0,33%	+8,88%

* cenovni indeks, preračunan v EUR

Vir: Bloomberg

Evropski statistični urad je v petek objavil 0,2 % četrtletno rast evrskega gospodarstva (prva ocena, temelječa na podatkih 14 od 18 držav članic evroobmočja), pri čemer pozornost pritegne vrstni red držav po moči/šibkosti gospodarskega okrevanja. Najhitreje rastoča država evroobmočja v letošnjem 3. četrtletju je Grčija (+0,7 %), sledijo Slovaška (+0,6 %), Španija (+0,5 %) in Latvija (+0,4 %). V splošnem je opazno, da so v zadnjih četrtletjih države z odločnim izvajanje reform (varčevalne, strukturne, bančne) pričele rasti hitreje od tistih, ki so z reformami zaostajale (npr. Italija; -0,1 %). Dodaten vir težav predstavlja ohladitev gospodarskih odnosov med Evropo in Rusijo, kar se odraža predvsem v Avstriji (0,0 %; avstrijske banke so bile v preteklosti močno usmerjene v srednjo Evropo in Rusijo) in Nemčiji (+0,1 %; nemška energetska stabilnost je deloma odvisna od ruskega plina, Rusi so bili v preteklosti dobri kupci nemških luksuznih avtomobilov in zahtevnejše strojne opreme za domačo industrijo).

Gospodarske sankcije, predvsem Evrope, pa tudi preostalega sveta (prepoved zadolževanja ruskih bank in podjetij v Evropi ter ZDA itd.), povzročajo sicer težave Rusiji, a še večji vpliv na rusko državo ima močan padec cene nafte. Samo v preteklem tednu se je cena nafte Brent (cenovna referenca za večino ruske nafte) znižala za dodatnih 5,4 % (v EUR) in v četrtek dosegla 77 USD za sodček, medtem ko je bil še junija sodček vreden 115 USD. Upad naftnih prihodkov v kombinaciji s finančnimi sankcijami je sprožil beg kapitala iz Rusije, ne samo tujega, ampak tudi domačega ruskega. Ruska centralna banka je bila posledično primorana opustiti močnejše intervencije z namenom krepitve tečaja ruskega rublja ter je pretekli ponedeljek uradno izjavila, da bo vrednost rublja v prihodnje odvisna le od tržnih razmer, intervencije pa bodo izvajali le v primeru ogroženosti ruske finančne stabilnosti. Rubelj je pretekli teden v primerjavi z evrom izgubil dodatnih 1,7 %, v letošnjem letu pa že prek 23 %. Novice o dodatnem oboroževanju proruskih separatistov v Ukrajini ter vse pogostejših incidentih so vnašale dodatne skrbi. Umik gospodarskih sankcij in umiritev napetosti se tako premika v vse kasnejšo prihodnost.

Gospodarstvu Združenega kraljestva in ZDA nadaljujeta z rastjo in ustvarjanjem novih delovnih mest ter sta z Rusijo nizko neposredno povezani. Pa vendar je Združeno kraljestvo gospodarsko močno povezano s preostalo Evropo, slednja pa kot opisano ni povsem imuna na ohladitev odnosov z Rusijo. Tako je tudi angleška centralna banka rahlo znižala napoved gospodarske rasti na 2,9 % oz. 2,6 % v 2015 oz. 2016. (prej 3,1 % oz. 2,8 %). ZDA onkraj Atlantika nadaljuje z močno gospodarsko rastjo, ki je v zadnjih mesecih dobila dodaten zagon prek močne pocenitve nafte. Slednje se direktno odraža tudi v nižjih cenah na bencinskih črpalkah, kar močno viša dobro voljo ameriških potrošnikov. Prihranek pri izdatkih za bencin z veseljem usmerijo v nakupe drugih dobrin, kar je bilo pretekli teden jasno razvidno iz dobrih podatkov o oktobrski maloprodaji ter objavi indeksa potrošniškega razpoloženja, ki je v oktobru dosegel najvišjo vrednost po juliju 2007.

Slovensko gospodarstvo sodi v sklop solidno okrevajočih znotraj evroobmočja. Ob močni podpori ECB se podobno kot druge članice evroobmočja tudi Slovenija zadolžuje vse ceneje. Pretekli teden je Slovenija tudi prvič v zgodovini izdala zakladne menice z 0 % obrestno mero (sicer za bolj simboličen skupen znesek izdaje). Kupcem 3- in 6-mesečnih zakladnih menic bo torej vrnila točno enak znesek, kot si ga je pretekli teden sposodila.

Blaž Hribar, CFA, vodja analiz

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalistih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.